

POSTANOWIENIE

Dnia 27 listopada 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski (przewodniczący)

SSN Maciej Pacuda

SSA Anna Szczepaniak-Cicha (sprawozdawca)

w sprawie z protestu wyborczego W. K.
przeciwko ważności wyborów do Parlamentu Europejskiego
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 27 listopada 2014 r.,
wniosku o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem Sądu
Najwyższego z dnia 10 czerwca 2014 r.

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 10 czerwca 2014 r., Sąd Najwyższy na podstawie art. 243 § 1 Kodeksu wyborczego pozostawił bez dalszego biegu protest wyborczy T. K. przeciwko ważności wyborów do Parlamentu Europejskiego przeprowadzonych w dniu 25 maja 2014 r. Sąd Najwyższy uznał, że protest nie spełnia warunków z art. 241 Kodeksu wyborczego, gdyż nie wskazuje zarzutów i dowodów w sposób prawem wymagany.

T. K. w piśmie z dnia 22 sierpnia 2014 r. zażądał wznowienia postępowania, w którym zapadło postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 2014 r. Przytoczył argumenty zbliżone do zawartych w uzasadnieniu swego protestu wyborczego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o wznowienie postępowania podlega odrzuceniu.

Kwestią dopuszczalności skargi o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem o pozostawieniu protestu wyborczego bez dalszego biegu Sąd Najwyższy zajmował się już niejednokrotnie, wyrażając pogląd, że skarga taka nie przysługuje (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 6 stycznia 2006 r., III SO 36/05, Legalis nr 186283, z dnia 16 marca 2006 r., III SO 2/06, Legalis nr 186262, z dnia 9 stycznia 2012 r., III SO 11/11, LEX nr 1163958). Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym sprawę niniejszą podziela stanowisko przedstawione w powołanych judykatach i choć zapatrywania tam wyrażone mają swój początek w orzeczeniach podjętych na gruncie nieobowiązujących już ordynacji wyborczych, to co do zasady zachowują aktualność.

W myśl art. 242 § 1 i 243 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (Dz.U. Nr 21, poz. 112 ze zm.), stosowanych odpowiednio w sprawach dotyczących wyborów do Parlamentu Europejskiego w związku z art. 336 tego Kodeksu, Sąd Najwyższy rozpatruje protest w składzie trzech sędziów w postępowaniu nieprocesowym i w formie postanowienia wydaje opinię w sprawie protestu, natomiast pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 241. O ile opinia wyrażona zostaje po merytorycznym rozpatrzeniu protestu, o tyle postanowienie o pozostawieniu protestu bez dalszego biegu ma charakter czysto formalny, nie odnosi się do zarzutów, a więc do istoty protestu. Rozpoznawanie protestów w trybie nieprocesowym oznacza odpowiednie stosowanie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, które dają się pogodzić z istotą i funkcją postępowania w przedmiocie protestów wyborczych. Wznowienie postępowania nieprocesowego reguluje art. 524 § 1 k.p.c., stanowiąc, że można żądać wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem orzekającym co do istoty sprawy. Od uchwały Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 1994 r., III CZP 40/94 (OSNC 1994 nr 11, poz. 210) jednolite jest stanowisko orzecznictwa w przedmiocie niedopuszczalności wznowienia postępowania nieprocesowego, gdy postępowanie to zostało zakończone

postanowieniem wprawdzie kończącym postępowanie w sprawie, ale nie zawierającym rozstrzygnięcia merytorycznego. Postanowienie Sądu Najwyższego o pozostawieniu protestu wyborczego bez dalszego biegu zapada w postępowaniu nieprocesowym, ale nie jest rozstrzygnięciem merytorycznym. Jeśli przepis art. 524 § 1 k.p.c. uznać za niesprzeczny z istotą i charakterem postępowania w przedmiocie protestów, to - skoro postanowienie o pozostawieniu protestu bez dalszego biegu nie zawiera rozstrzygnięcia merytorycznego - nie dochodzi do spełnienia zasadniczej przesłanki, warunkującej możliwość wznowienia postępowania na tej podstawie prawnej. Dodać trzeba, że art. 524 k.p.c. nie jest przepisem regulującym problematykę wznowienia postępowania nieprocesowego wyczerpująco, a w kwestiach nieunormowanych stosuje się odpowiednio przepisy o wznowieniu postępowania procesowego (art. 399 - 416 k.p.c.). Odpowiednie zastosowanie ma zatem także art. 410 § 1 k.p.c., zgodnie z którym sąd odrzuca skargę o wznowienie postępowania wniesioną po upływie przepisanego terminu, niedopuszczalną lub nieopartą na ustawowej podstawie wznowienia.

O niedopuszczalności skargi o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej postanowieniem Sądu Najwyższego o pozostawieniu protestu wyborczego bez dalszego biegu decyduje jednak przede wszystkim względ na ustrojową pozycję Sądu Najwyższego oraz na charakter i funkcję postępowania w przedmiocie ważności wyborów. Zakres zadań Sądu Najwyższego został określony w ustawie z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r., poz. 499 ze zm.). W każdym systemie wymiaru sprawiedliwości istnieje najwyższa instancja sądowa, której orzeczenia nie podlegają dalszemu zaskarżeniu. Przepisy ustawy o Sądzie Najwyższym, dotyczące postępowania (Rozdział 6), nie pozwalają na przyjęcie stanowiska, że orzeczenia Sądu Najwyższego podlegają zaskarżeniu. Wyroki i postanowienia Sądu Najwyższego nie są zaskarżalne ani skargą kasacyjną (art. 398¹ k.p.c.), ani zażaleniem (art. 394¹ k.p.c.), ani skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (art. 424¹ k.p.c.). W postępowaniu wyborczym Sąd Najwyższy nie sprawuje wprawdzie wymiaru sprawiedliwości w trybie nadzoru nad działalnością sądów powszechnych, lecz i w tym postępowaniu trzeba mieć na względzie usytuowanie ustrojowe Sądu Najwyższego, wynikające z art. 175 i art. 183

Konstytucji RP. Sąd Najwyższy nie jest bowiem sądem powszechnym, a więc sądem pierwszej czy drugiej instancji, zawsze orzeka poza tokiem instancji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2009 r., III SO 2/09, OSNP 2011 nr 15-16, poz. 223). Ani przepisy Kodeksu wyborczego, ani odpowiednio stosowane przepisy Kodeksu postępowania cywilnego nie przewidują możliwości wnoszenia środków odwoławczych od orzeczeń Sądu Najwyższego, jako naczelnego organu władzy sądowniczej. Niedopuszczalność skargi o wznowienie postępowania, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, w postępowaniu dotyczącym protestów wyborczych wynika również z wyjątkowego trybu postępowania w przedmiocie ważności wyborów. Rozpoznawanie protestów stanowi w tym porządku wyodrębnioną część, będącą w istocie postępowaniem wstępnym przed wydaniem uchwały o ważności wyborów. Po podjęciu takiej uchwały wznowienie postępowania wywołanego wniesieniem protestu byłoby całkowicie sprzeczne z funkcją postępowania w przedmiocie ważności wyborów. Sąd Najwyższy w dniu 7 sierpnia 2014 r. podjął uchwałę stwierdzającą ważność wyborów do Parlamentu Europejskiego przeprowadzonych w dniu 25 maja 2014 r., III SW 68/14 (Dz.U. z 2014 r., poz. 1166). Po podjęciu uchwały o ważności wyborów do Parlamentu Europejskiego, na podstawie art. 244 § 1 i 2 w związku z art. 336 Kodeksu wyborczego, jakakolwiek kontrola prawidłowości postanowień w przedmiocie protestów wyborczych jest niedopuszczalna.

Sumując, Kodeks wyborczy nie przewiduje możliwości wnoszenia skargi o wznowienie postępowania w sprawach dotyczących protestów wyborczych, a odpowiednie stosowanie w tym postępowaniu przepisów Kodeksu postępowania cywilnego skutkuje uznaniem, że skarga o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej postanowieniem o pozostawieniu protestu bez dalszego biegu jest niedopuszczalna i podlega odrzuceniu.

Z powyższych motywów Sąd Najwyższy na podstawie art. 524 § 1 k.p.c. i art. 410 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. postanowił jak w sentencji.